

Záznam z jednání k zakázce „Studie odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření v povodí Sázavy“

Druh porady: 2. Kontrolní den

Datum: 2.5.2017

Místo: Benešov

Přítomní: dle listiny přítomných

Předmětem 2. KD bylo:

- zpráva o průběhu realizace
- poznatky z terénního šetření v území jednotlivých obcích – pokračování
- možnosti výměny řešených vodních toků.

Jednání zahájil zástupce Posázaví o.p.s. (pan Pošmurný), přivítal zúčastněné a předal slovo Ing. Hánové, která přešla k programu druhého kontrolního dne.

Prvním bodem programu byla možnost výměny řešených vodních toků pro zpracování hydrodynamického modelu:

Chotouňský potok, Turyňský potok (Ing. Bernstein)

- Výměna dolní části Chotouňského p., kde probíhaly úpravy v roce 2015/2016, za Mlýnský potok, který má v intravilánu obce Jílové u Prahy nekapacitní koryto.
- Výměna pramenné části Turyňského potoka, trasa toku v lesích, za Chotouňský p. v obci Chotouň.

Brejlovský potok, Břežanský potok (Ing. Bernstein)

- Na Břežanském p. se potvrdily problémy, nebude se směřovat.
- Brejlovský p. v oblasti Netvořic bude do projektu přidán. Problémy v intravilánu, kde ale není prostor pro realizaci opatření. Opatření se budou řešit v povodí v rámci kritických bodů (KB), nikoli na toku.

Vestecský potok, Oborský potok (Ing. Bernstein)

- Na Vesteckém p. v Choceradech nebyly potvrzeny problémy. Navržena výměna toku i s povodím za Oborský potok, kde zástupci obce Chocerady zmínili problémy v intravilánu a ohrožení vodních zdrojů v horních částech v povodí. Zástupci Chocerad přednesli přání rozšířit model až k lokalitě obora a věnovat se retenčním opatřením v povodí před zatrubněním Oborského potoka.
- Zástupce AOPK (Ing. Just) zmínil nevhodnou historickou úpravu v dolní části Vesteckého potoka („sodovkárna“) a potřebu nápravy revitalizací.

Kunický potok, Lomnický potok (Ing. Bernstein)

- Výměna pramenné části Kunického p. (problémy řešeny retenčními nádržemi) za problémovou část Lomnického p. v Mirošovicích.

Vyzradilský potok (Ing. Urban)

- Na žádost Lesy ČR a starosty Bystřice byl předložen návrh na zařazení Vyzradilského p. (povodí Konopištského p.) o délce cca 1 km v intravilánu Bystřice do zpracování hydrodynamickým modelem. K tomuto účelu by se převedlo 150 m z Konopištského potoka v Opřeticích (tok v lese) a 850 m z Tloskovského potoka ve Spolí (pramenná oblast).

Maršovický potok (Ing. Hánová)

- Na žádost starosty Maršovic navržené přidání Maršovického potoka (povodí Janovického p.) do zpracování hydrodynamickým modelem. Obava z důvodu svodu vody z plánované D3.
- Zástupce města Sázavy (pan Vtípil) zdůraznil odpovědnost ŘSD za vodohospodářské řešení D3
- Ing. Hánová zmínila, že v Maršovicích se na dvou lokalitách problémy vyskytují již nyní. Zpracování hydrodynamického modelu řeší primárně současnou situaci.
- V současné době se řeší směna potřebných 0.96 km pro modelování Maršovického potoka.

Ing. Hánová zmínila, že na jednom z dalších KD budou přizváni zástupci ŘSD, aby se vyjádřili k problematice SOP v Posázaví ve vztahu k D3. Dále zmínila poskytnutí částečných podkladů k výstavbě D3 pro účely studie.

Na dotaz zástupců obcí (Chocerady) a AOPK (Ing. Just) zdůvodnil Doc. Zeman důvod použití hydrodynamických modelů při řešení studie odtokových poměrů, jakožto způsob **kvantitativního vyjádření současného stavu** vodního toku, případně ohrožení povodňovými událostmi, a efektu případných navržených opatření na toku a v povodí. Následně Ing. Hánová zdůraznila nutnost usnesení se na zmiňované výměně toků **nyní**, aby na nových úsecích bylo možné objednat související práce (geodetické zaměření, objednávka hydrologických dat od ČHMÚ) a **nedošlo k prodloužení projektu**.

Ing. Just zdůraznil nutnost věnovat se nejen kvantitativním, ale i **kvalitativním charakteristikám** na řešených tocích a společně s p. Vtípilem zdůraznili větší zaměření na **opatření v povodích**, nikoli jen na tocích. Ing. Hánová zmínila využití hydromorfologické analýzy na vybraných úsecích vodních toků v projektu, jakožto způsob kvalitativního posouzení stavu vodotečí.

Zástupce Posázaví (p. Pošmurný) se vyslovil pro **vytvoření žádosti** na výměnu toků pro OPŽP s odůvodněním výměn vodních toků a dodatkem pro stávající smlouvu. Pan Pošmurný požádal zpracovatele o **vyhotovení detailního rozboru délek směněných úseků** ve vztahům k obcím a jejich finančním podílu na projektu. Dále zdůraznil, že **OPŽP musí výměnu toků odsouhlasit**. Ing. Hánová zmínila, že OPŽP používá kilometráže částí projektu (hydromorfologické mapování, hydrodynamický model) pro kontrolu splnění smluvních podmínek.

V případě, že nenarostou finanční náklady, **spolek Posázaví** (p. Pošmurný) **souhlasí** s výměnou vodních toků, případně celých povodí.

Dalším bodem programu bylo seznámení výboru s poznatky z pokračujícího terénního šetření (TŠ).

Povodí Konopištského potoka (Ing. Urban)

POVIS: 21 kritických bodů (KB) – 8 nepotvrzených

TŠ: 15 nových ohrožených míst – 10 KB přívalové povodně, 5 KB říční povodně

- Chlístov: ohrožení intravilánu a komunikace přívaly, problémy se splaveninami, viz prezentace
- Racek: ohrožení intravilánu říčními i přívalovými povodněmi (po komunikacích), viz prezentace. Pan Pošmurný zmínil možnost bezpečného rozlivu před komunikací
- Poříčí n. S.: **Dle starosty nedochází k ohrožení**, dle řídicího výboru obec ohrožena je, či může být, zvláště při kombinaci faktorů (souběh povodní na Sázavě a Konopištském potoce)

Povodí Tloskovského potoka (Ing. Vele)

POVIS: 13 KB – 1 nepotvrzený

TŠ: 7 nových ohrožených míst – 2 KB přívalové povodně, 5 KB říční povodně

Oproti předchozímu kontrolnímu dnu přibyl KB v Lipce a MLékovicích (Neveklov).

Ing. Hánová zmínila ilustrační mapu komplexního ohrožení v celém povodí (říční i přívalové povodně) – viz prezentace.

Povodí Janovického potoka (Ing. Hánová)

POVIS: 30 KB – 7 potvrzeno

TŠ: 5 nových KB

- Tisem: viz prezentace, dále bez komentáře.
- Maršovice: viz prezentace a výměna úseků.

Povodí Chotouňského a Turyňského potoka (Ing. Bernstein)

- Jílové u Prahy: viz prezentace, dále bez komentářů.
- Kamenný přívoz: viz prezentace, dále bez komentářů.
- Pohoří: viz prezentace a výměna úseků.

Povodí Břežanského potoka (Ing. Bernstein)

- Lešany: Neprotékaný Dolejší Návesník, návrh jeho zprůtočnění – obnovení ekologických funkcí.

Povodí Brejlovského potoka (Ing. Bernstein)

- Netvořice: problematické vedení toku v intravilánu (minimální prostor pro opatření), návrh opatření bude směřovat do plochy povodí. Dále viz prezentace.

Povodí Čerčanského potoka (Ing. Bernstein)

- Čerčany: problematika propustků, viz prezentace, dále bez komentářů.

Povodí Benešovského potoka (Ing. Bernstein)

- Soběhrdy: viz prezentace, dále bez komentářů.

- Benešov: případné opatření (prodloužení zemního valu u kurtů ve Vlašimské ulici) musí být ve shodě s nedávno proběhlou revitalizací.

Povodí Mnichovky (Ing. Bernstein)

- Strančice: nedostatečně řešený odvod dešťových vod v nové výstavbě, dále viz prezentace.
- Struhařov: problematická zatrubněná část v intravilánu, ohrožení stávající i nové výstavby. Obnova rybníků na přítoku Struhařovského potoka ve stadiu ideového záměru.
- Tehov: problémy v obci s Říčanským potokem, který nespadá do povodí Mnichovky. Mnichovkou ohrožena chatová osada Údolí Raků.
- Kunice: neznámý vlastník vodních staveb (opevnění) na bezejmenném přítoku Kunického p. Dále viz prezentace a výměna úseků.
- Mirošovice: studie na rozsáhlou retenční nádrž, možný návrh RN s nižším retenčním objemem zadržení. Ing. Just podpořil myšlenku zkapacitňující revitalizace Kunického potoka v intravilánu. Dále viz prezentace a výměna úseků.
- Ondřejov: problematika nekapacitního koryta, které nespadá do povodí Mnichovky, možnost rozvolnění toku, viz prezentace

Povodí Nučického potoka (Ing. Bernstein)

- Prusice: viz prezentace, dále bez komentářů.
- Vlkančice: problematický soutok Nučického a Moštického p. možný návrh retenční nádrže, v oblasti soutoku Nučického potoka a Sázavy patrně historicky bývaly rybníky (Doc. Zeman) – v místě dnešní silnice, dále viz prezentace.

Povodí Úžického potoka (Ing. Bernstein)

- Talmberk: ohrožený intravilán; problematika pádu kamenů v oblasti Radvanic na silnici od nechybské křižovatky směrem na Budín pod vedením 110kV – p. Vtípil upozornil na důležitost návrhu opatření v ploše ke zmírnění nebezpečné eroze z pole u Radvanic. Dále viz prezentace a příloha tohoto záznamu.

Povodí Vesteckého potoka (Ing. Bernstein)

- Chocerady: směna za povodí Oborského p., viz prezentace a výměna úseků dále bez komentářů.

Povodí Jevanského potoka (Ing. Bernstein)

- Stříbrná Skalice: výrazné problémy s odvodňovacími systémy – zvýšení eroze (koryto až o 15 metrů níže) v lokalitě historického rybníka (Doc. Zeman). Možnost revitalizace mezi rybníkem Propast a Hruškov. Ing. Just navrhnul možnost odbahnění mokřadu nad rybníkem Hruškov. Dále viz prezentace.
- Vyžlovka: ohrožení přivalovými povodněmi, 2 lokality pro retenci, otázka komplexního krajinného opatření. S obcí Louňovice řeší návrh retenčního opatření v lokalitě rybníka Pařez. Zástupce obce Vyžlovka se tázal, zda obec Louňovice má stále plán vybudování poldru vedle rybníka Pařez. Zástupci zpracovatele tento záměr obce Louňovice potvrdili. Doc. Zeman zdůraznil důležitost těchto opatření.
- Jevany: viz prezentace

- Černé Voděradý: možnost rozlivů v okolí toku, ČZU v Praze má záměr na výstavbu rybochovných rybníků (AOPK (Ing. Just) a Doc. Zeman vyjádřili nesouhlas).
- Svojetice: málo prostoru pro retenci, v plánu obytná výstavba, dále viz prezentace
- Zvánovice: dále viz prezentace

Během diskuze k probíhajícímu TŠ byla zmíněna podstatná funkce rybníků v krajině. Doc. Zeman hovořil o **retenční (ne)funkčnosti rybníků** v závislosti na intenzitě využívání a stavu technické infrastruktury.

Pan Vtípil a Ing. Just zmínili potřebu zajistit **dopracování příslušných dokumentací k vodním dílům**, obzvláště starší rybníky mnohdy postrádají manipulační řády a jiné dokumentace. Dále Ing. Just apeloval na zpracovatele, aby **obhlídkou zhodnotili stav** vodních nádrží a jejich technických prvků. Konkrétně hráze, zátopa, zabahnění. Výstupem projektu by mohlo být **hodnocení vodních děl a následné doporučení** pro starosty obcí **k jejich využívání**. Ing. Hánová zmínila možnost žádosti o dotaci OPŽP na studii zvláštní povodně, způsobenou například právě protržením rizikového rybníka.

Ing. Just přednesl informaci k dotacím poskytovaným OPŽP, kdy úprava rybníka (při extenzivním využívání) v rámci územního systému ekologické stability (USES) může být **kryta finanční podporou** z 60%, v případě lokality biocentra až 90%.

Paní starostka Bubnová (Chocerady) zdůraznila potřebu nastínění asistence k podávání žádostí o dotaci k OPŽP k řešení jednak rybníků, ale i dalších opatření vzešlých z projektu.

Ing. Just navrhl konání **semináře** pod záštitou AOPK. Z diskuze řídicího výboru vyplynuly následující podněty k semináři:

- Účastníci (primárně zástupci obcí) pozvaní mimo jiné k návaznosti na současný projekt
- Zdůraznění jednoduchosti přednesu s příklady z praxe (včetně finanční náročnosti)
- Obsah semináře by mohl obsahovat informace o:
  - přírodě blízkých protipovodňových opatřeních (PBPO),
  - konkrétních vlivech jednotlivých PBPO (příklady z praxe),
  - možnostech návazné práce s výstupy zpracovávaných studií,
  - možnostech využití dotačních titulů OPŽP, nejen k protipovodňovým opatřením, ale i krajinným opatřením
  - způsobu podávání žádostí o dotace

Během diskuze k TŠ byl zmíněn řídicím výborem přístup některých obyvatel obcí v okolí vodních toků právě k vodním tokům, vodoteče leckdy slouží pro odnos nepotřebného materiálu – tráva, větve, aj., což může vést k ucpání nízkokapacitních objektů na toku.

Zástupce obce Sázava (pan Vtípil) zdůraznil význam použití **opatření v povodích**, nikoli jen přímo na vodních tocích.

Další činnosti:

Ing. Hánová potvrdila získávání územně analytických podkladů od dotčených ORP. Dále zmínila poskytnutí částečných podkladů k výstavbě D3 pro účely studie.

Biologická řešerše v procesu poptávky.

V návaznosti na směny toků dojde k objednávce hydrologických dat od ČHMÚ a objednávce geodetického zaměření.

Pan Pošmurný a Ing. Hánová zmínili aktualizaci webových stránek www.rekasazava.cz o informace spojené se studií. Zástupci obce Chrástřany zmínili potřebu doplnění kontaktů nejen na Posázaví, ale i na projektanty.

Další kontrolní den se bude konat 6.6.2017 v 9:00 v Benešově

Zapsal: Ing. Vele, Ing. Bernstein

Příloha: Fotodokumentace důsledků bleskové povodně v povodí Úžického potoka

Při bouřkách letošního jara, které bylo spíše létem, došlo již k dvěma bleskovým povodním. Zejména druhá událost 25.4.2014 způsobila značné povrchové odtoky po vyschlé půdě. Škody byly v okolí Sázavy Bělokozlech. Na opačné straně u Radvanic letos oseté pole nevydrželo nápor vody. Místy byla odnesena půda až na skalní podloží a voda koncentrovaná erozními rýhami splavila na několika místech na silnici podél řeky ke křižovatce na Budín značné množství materiálu včetně velkých kamenů. Zejména pod vedením 110kV padaly balvany nebezpečně ze skály přímo na vozovku a voda jí i podemlela. Na místě zasahovali záchranáři - hasiči - ze Sázavy, Uhlířských Janovic a Kutné Hory (viz foto).

